

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Φιλοσοφική Σχολή
Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
ΠΜΣ «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου»

Διεύθυνση: Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, τ.κ. 15703

Φιλοσοφική Σχολή, 5^{ος} Όροφος, κυψέλη 547

Τηλέφωνο: 2107277591, 2107277520

E-mail: thepae@ppp.uoa.gr

Site: thepae.ppp.uoa.gr

**A14 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ,
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ, ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

Πίνακας Περιεχομένων

1. Κανονισμός Σπουδών	3
2. Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης	6
2.1 Πρακτική Άσκηση Ειδίκευσης «Διδασκαλία Ανθρωπιστικών Αντικειμένων και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση»	6
2.2 Πρακτική Άσκηση Ειδίκευσης «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση»	8
2.3 Πρακτική Άσκηση Ειδίκευσης «Ειδική Αγωγή»	10
3. Κανονισμός εκπόνησης εργασιών	12
3.1. Εκπόνηση εργασιών	13
3.2. Οδηγίες συγγραφής διπλωματικών εργασιών	15
3.3. Λογοκλοπή	17
3.4. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	18
3.4.1. Θεσμικό Πλαίσιο και Σκοπός	18
3.4.2. Διαδικασία έγκρισης έρευνας σε σχολεία	19
3.5. Έγγραφο Έγκρισης	20
4. Κανονισμός Κινητικότητας	21

1. Κανονισμός Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) Θεωρία Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου (ΘΕΠΑΕΕ), του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠαιΤΔΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Για την απόκτηση διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών (ΔΜΣ) απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) διδακτικές πιστωτικές μονάδες (ECTS) ανά ειδίκευση. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες (ΜΦ) υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, συγγραφή επιστημονικών εργασιών, διεξαγωγή έρευνας (στο πλαίσιο μαθημάτων/πρακτικής άσκησης/εκπόνησης διπλωματικής εργασίας), καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης, καθώς και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (σε ποσοστό που δεν θα υπερβαίνει το 35% των διδασκόμενων μαθημάτων). Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων ανά Ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση 1: «Διδασκαλία Ανθρωπιστικών Αντικειμένων και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση»

Α΄ Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και διδασκαλία (Γενικό μάθημα για όλες τις ειδικεύσεις)	39 (3*13)	9
Εκπαιδευτικά Προγράμματα Διδασκαλία, Μάθηση και Αξιολόγηση	39 (3*13)	7
Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	39 (3*13)	7
Μαθήματα Επιλογής (1 από 5)		
ή Εισαγωγικό μάθημα Κατεύθυνσης 2	39 (3*13)	7
ή Εισαγωγικό μάθημα Κατεύθυνσης 3	39 (3*13)	7
ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	39 (3*13)	7
ή Εισαγωγικό Μάθημα Ψηφιακών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση: Παιδαγωγική Αξιοποίηση Ψηφιακών Τεχνολογιών	39 (3*13)	7
ή Περιβαλλοντική εκπαίδευση και μάθηση για την αειφορία	39 (3*13)	7
ΣΥΝΟΛΟ		30

Β΄ Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών	39 (3*13)	7
Μεθοδολογία της Διδασκαλίας Ανθρωπιστικών Αντικειμένων	156 (3*13)X4	16

(i. Αρχαίων Ελληνικών, ii Νεοελληνικής Γλώσσας, iii. Λογοτεχνίας, iv. Ιστορίας)		
Αξιολόγηση Σχολικών Μονάδων και των Εκπαιδευτικών	39 (3*13)	7
ΣΥΝΟΛΟ		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Πρακτική Άσκηση: Διδασκαλία, Έρευνα και Αξιολόγηση στο Σχολικό Περιβάλλον (αντιστοιχεί σε 500 ώρες απασχόλησης)	-	20
Προπαρασκευή Διπλωματικής Εργασίας-Ανάπτυξη Ερευνητικών Δεξιοτήτων	39 (3*13)	10
ΣΥΝΟΛΟ		30

Δ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		30
ΣΥΝΟΛΟ		30

Ειδικευση 2: «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση»

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και διδασκαλία (Γενικό μάθημα για όλες τις ειδικεύσεις)	39 (3*13)	9
Μαθήματα Επιλογής (2 από 5)		
ή Εισαγωγικό μάθημα Κατεύθυνσης 1	39 (3*13)	7
ή Εισαγωγικό μάθημα Κατεύθυνσης 3	39 (3*13)	7
ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	39 (3*13)	7
ή Εισαγωγικό Μάθημα Ψηφιακών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση: Παιδαγωγική Αξιοποίηση Ψηφιακών Τεχνολογιών	39 (3*13)	7
ή Περιβαλλοντική εκπαίδευση και μάθηση για την αειφορία	39 (3*13)	7
ΣΥΝΟΛΟ		30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS

Θεωρητικές Προσεγγίσεις του Πολυπολιτισμικού Φαινομένου σε Μακρό-και Μικροεπίπεδο	39 (3*13)	8
Μεθοδολογία και Πράξη της Διαπολιτισμικής Έρευνας	39 (3*13)	7
Διαπολιτισμική Σχολική Ψυχολογία	39 (3*13)	7
Διαπολιτισμική Μάθηση και Εκπαιδευτική Πολιτική	39 (3*13)	8
ΣΥΝΟΛΟ		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Πρακτική Άσκηση στο Σχολικό Περιβάλλον (αντιστοιχεί σε 500 ώρες απασχόλησης)	-	20
Προπαρασκευή Διπλωματικής Εργασίας-Ανάπτυξη Ερευνητικών Δεξιοτήτων	39 (3*13)	10
ΣΥΝΟΛΟ		30

Δ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		30
ΣΥΝΟΛΟ		30

Ειδίκευση 3: «Ειδική Αγωγή»

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και διδασκαλία (Γενικό μάθημα για όλες τις ειδικεύσεις)	39 (3*13)	9
Εισαγωγικό μάθημα στην Ειδική Αγωγή	39 (3*13)	7
Μαθήματα Επιλογής (2 από 5)		
ή Εισαγωγικό μάθημα Κατεύθυνσης 1	39 (3*13)	7
ή Εισαγωγικό μάθημα Κατεύθυνσης 2	39 (3*13)	7
ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	39 (3*13)	7
ή Εισαγωγικό Μάθημα Ψηφιακών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση: Παιδαγωγική Αξιοποίηση Ψηφιακών Τεχνολογιών	39 (3*13)	7
ή Περιβαλλοντική εκπαίδευση και μάθηση για την αειφορία	39 (3*13)	7
ΣΥΝΟΛΟ		30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Μεθοδολογία Έρευνας στην Ειδική Αγωγή	39 (3*13)	8
Εφαρμοσμένη Ανάλυση της Συμπεριφοράς	39 (3*13)	6
Προπαρασκευή Διπλωματικής Εργασίας-Ανάπτυξη Ερευνητικών Δεξιοτήτων	39 (3*13)	6
Πρακτική Άσκηση 1 (αντιστοιχεί σε 250 ώρες απασχόλησης)	-	10
ΣΥΝΟΛΟ		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Νέες Τάσεις και Προοπτικές στην Ειδική Αγωγή	39 (3*13)	6
Διαταραχές Μάθησης και Συμπεριφοράς: Διάγνωση και Αντιμετώπιση	39 (3*13)	6
Αναπτυξιακές Διαταραχές: Διάγνωση, Αντιμετώπιση και Συμβουλευτική της Οικογένειας	39 (3*13)	8
Πρακτική Άσκηση 2 (αντιστοιχεί σε 250 ώρες απασχόλησης)	-	10
ΣΥΝΟΛΟ		30

Δ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		30
ΣΥΝΟΛΟ		30

2. Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης

2.1 Πρακτική Άσκηση Ειδίκευσης «Διδασκαλία Ανθρωπιστικών Αντικειμένων και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση»

Πρακτική Άσκηση: Διδασκαλία, Έρευνα και Αξιολόγηση στο Σχολικό Περιβάλλον (20 μονάδες ECTS).

1. Παρακολούθηση και Κριτική Αξιολόγηση διδασκαλιών μεντόρων (70 ώρες).
2. Κατασκευή και Εφαρμογή Αξιολογητικών Εργαλείων ή Έρευνα στο Σχολικό Περιβάλλον (120 ώρες).
3. Ατομικές Διδασκαλίες (80 ώρες).

4. Παρακολούθηση και Κριτική Αξιολόγηση διδασκαλιών φοιτητών (110 ώρες).

5. Προετοιμασία παραδοτέων που αφορούν την αποτύπωση και αξιολόγηση της συνολικής εμπειρίας των ΜΦ, όπως αυτή έχει καταγραφεί σε δοκίμια περιγραφής, σχολιασμού και αναστοχασμού και στη σύνταξη ερευνητικών πορισμάτων (120 ώρες).

Η Πρακτική Άσκηση της ειδίκευσης «Διδασκαλία Ανθρωπιστικών Αντικειμένων και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση», αποσκοπεί στο να δώσει στους ΜΦ τη δυνατότητα να δοκιμάσουν, να ελέγξουν, και να επαναπροσδιορίσουν στην πράξη α) τις άδηλες παραδοχές τους για ποικίλες παραμέτρους της διδακτικής διαδικασίας (μάθηση, σκοποί και στόχοι διδασκαλίας, εκπαιδευτικός, μαθητής), και β) τις γνώσεις που απέκτησαν από τις σπουδές τους πάνω σε ζητήματα παιδαγωγικής, μεθοδολογικής και διδακτικής φύσεως, και εκπαιδευτικής αξιολόγησης. Πρόκειται για μια απόπειρα σύζευξης θεωρίας και πράξης με αναστοχαστικό και ερευνητικό χαρακτήρα, απαραίτητη για την επαρκή προετοιμασία του εκπαιδευτικού για την οικοδόμηση της ταυτότητάς του.

Η Πρακτική Άσκηση συνδέεται άμεσα με το μάθημα «Μεθοδολογία Διδασκαλίας Ανθρωπιστικών Αντικειμένων». Το πλαίσιο οργάνωσης της Πρακτικής Άσκησης ορίζεται από τους εξής άξονες:

A. Οι ΜΦ εντάσσονται σε σχολική μονάδα που επιλέγεται από το ΠΜΣ με κριτήριο την καταλληλότητα και τη διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών της μονάδας να αναλάβουν το ρόλο του αναδόχου/-ων εκπαιδευτικού/-κών. Στο πλαίσιο της εκεί παρουσίας τους παρακολουθούν επί 30 ώρες διδασκαλίες των αναδόχων και των βοηθών αναδόχων καθηγητών, προετοιμάζονται για την παρακολούθηση και τη συζήτηση που ακολουθεί (30 ώρες) και συμμετέχουν στις γενικότερες δραστηριότητες της σχολικής μονάδας (10 ώρες), οι οποίες καταγράφονται στο ημερολόγιο παρακολούθησης του φοιτητή. Η συνολική εποπτεία της Πρακτικής Άσκησης ανατίθεται ανά ειδικότητα/ διδακτικό αντικείμενο σε α) διδάσκοντα του μαθήματος «Μεθοδολογία Διδασκαλίας Ανθρωπιστικών Αντικειμένων» ή/ και β) εξειδικευμένο συνεργάτη του ΠΜΣ. Την ευθύνη για την όλη παρουσία του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σχολείο αναλαμβάνει εκπαιδευτικός της σχολικής μονάδας (ανάδοχος εκπαιδευτικός), επικουρούμενος από έναν ή δύο ακόμη συναδέλφους της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας (βοηθοί ανάδοχοι).

B. Οι ΜΦ έχουν δύο επιλογές: α) να κατασκευάσουν ένα αξιολογητικό εργαλείο (portfolio, κλείδα και σχάρες παρατήρησης, ρουμπρίκες) και να το χρησιμοποιήσουν στις διδασκαλίες τους και β) να πραγματοποιήσουν συνεργατική (κατά προτίμηση) έρευνα στο σχολικό περιβάλλον, η οποία μπορεί να ποικίλλει ανά ειδικότητα και διδακτικό αντικείμενο. Οι ΜΦ μπορούν, λ.χ., να αξιοποιήσουν την παρατήρηση των διδασκαλιών της προηγούμενης φάσης, ώστε να εντοπίσουν μια προβληματική κατάσταση, την οποία, στη συνέχεια, θα επιχειρήσουν να βελτιώσουν με διεξαγωγή εκπαιδευτικής έρευνας δράσης, ή θα περιοριστούν να την ερμηνεύσουν αναλύοντας τα ίδια τα δεδομένα της παρατήρησης και πιθανών συνεντεύξεων με καθηγητές, μαθητές, διευθυντή κ.λπ. Η έρευνα

εντάσσεται σε κάποιο από τα 4 ανθρωπιστικά αντικείμενα και αξιολογείται από τον αντίστοιχο υπεύθυνο της πρακτικής άσκησης. Για την κατασκευή αξιολογητικού εργαλείου ή για την οργάνωση της έρευνας και τη συλλογή ερευνητικού υλικού υπολογίζεται ότι απαιτούνται 60 ώρες και για τη σύνταξη ερευνητικών πορισμάτων - report, και για τις δύο περιπτώσεις, 60 ώρες.

Γ. Οι ΜΦ πραγματοποιούν 8 οκτώ ατομικές διδασκαλίες σε συνεννόηση με τους αναδόχους εκπαιδευτικούς (από δύο διδασκαλίες σε κάθε ένα από τα ανθρωπιστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο πλαίσιο του μαθήματος «Μεθοδολογία Διδασκαλίας Ανθρωπιστικών Αντικειμένων»). Ο ΜΦ συνεργάζεται με τον επόπτη της Πρακτικής Άσκησης και τους αναδόχους εκπαιδευτικούς για την οργάνωση και προετοιμασία των διδασκαλιών του/της. Για την προετοιμασία και την πραγματοποίηση των 8 ατομικών διδασκαλιών υπολογίζεται ότι απαιτούνται 80 ώρες.

Δ. Η ομάδα των ΜΦ και οι επόπτες του ειδικού αντικείμενου θα πρέπει να παρακολουθήσουν τουλάχιστον μία διδασκαλία σε κάθε γνωστικό αντικείμενο για κάθε ΜΦ, σε διδακτική ενότητα που εκείνος θα επιλέξει (ομαδική άσκηση). Κάθε παρακολούθηση διδασκαλίας συνοδεύεται από ανοιχτή συζήτηση αναστοχασμού, θέσης ερωτημάτων και κριτικής αποτίμησης της διδασκαλίας, με

στόχο να αξιοποιηθούν αλλά και να ελεγχθούν οι γνώσεις και τα κριτήρια που έχουν διαμορφωθεί από τις ακαδημαϊκές παρακολουθήσεις και την προσωπική μελέτη. Η διαπραγμάτευση, μέσα στην κοινότητα ΜΦ των αρχών, των σκοπών και της καταλληλότητας των πρακτικών έχει κυρίως εκπαιδευτικό και, δευτερευόντως, αξιολογικό χαρακτήρα, καθώς αποσκοπεί στην οικοδόμηση κοινής γνώσης και κριτηρίων. Οι υπόλοιπες διδασκαλίες των ΜΦ παρακολουθούνται από τους αναδόχους εκπαιδευτικούς και, κατά περίπτωση, από τον διδάσκοντα του ειδικού μαθήματος ή/ και τον εξειδικευμένο συνεργάτη του ΠΜΣ (110 ώρες).

Ε. Οι ΜΦ συνθέτουν και παραδίδουν: α) ατομικό ημερολόγιο παρακολούθησης, β) δοκίμια περιγραφής και σχολιασμού τεσσάρων (4) διδασκαλιών των αναδόχων (ένα για κάθε διδακτικό αντικείμενο), γ) δοκίμια περιγραφής, σχολιασμού και αναστοχασμού επί των οκτώ (8) διδασκαλιών που πραγματοποίησαν. Τα δοκίμια θα πρέπει να περιλαμβάνουν, εκτός των άλλων, και τα αξιολογητικά εργαλεία που χρησιμοποίησε ο φοιτητής κατά τη διδασκαλία τόσο των επίσημων όσο και των ανεπίσημων και δ) τη σύνταξη ερευνητικών πορισμάτων - report ή τη διαδικασία κατασκευής των αξιολογητικών εργαλείων (120 ώρες).

2.2 Πρακτική Άσκηση Ειδίκευσης «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση»

Πρακτική Άσκηση στο Σχολικό Περιβάλλον (20 μονάδες ECTS).

Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης οι ΜΦ εμπλέκονται σε πολυσχιδείς δραστηριότητες σφαιρικής υποστήριξης της εκπαιδευτικής ένταξης εκείνων των κοινωνικών ομάδων, οι οποίες, κατά

τεκμήριο, τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικού αποκλεισμού (μετανάστες, πρόσφυγες, μειονοτικές ομάδες). Οι δραστηριότητες αυτές λαμβάνουν χώρα τόσο σε σχολεία με εθνο-πολιτισμικά μικτό πληθυσμό, όσο και σε καταυλισμούς Ρομά και σε χώρους προσωρινής διαβίωσης προσφύγων, ενώ, σε πολλές περιπτώσεις, αποτελούν τμήματα ευρύτερων δράσεων των ενταξιακών ερευνητικών προγραμμάτων που διεξάγει το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής του ΕΚΠΑ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, ή άλλοι ανάλογοι φορείς. Οι ΜΦ οφείλουν να βρίσκονται σε εκπαιδευτική μονάδα ή άλλο χώρο εκδίπλωσης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων 4 ημέρες την εβδομάδα, για 7 ώρες την ημέρα, όπου εμπλέκονται σε ποικίλες δραστηριότητες σύμφωνα με τον προγραμματισμό της άσκησης τους. Βασικός σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι να διαμορφωθούν διάλογοι επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικής θεωρίας, εκπαιδευτικής πρακτικής και εργασιακού περιβάλλοντος, φυσικού και αξιακού, ούτως ώστε να εμπλακούν ενεργά οι ΜΦ στην ανάπτυξη εξειδικευμένων επαγγελματικών ικανοτήτων ως μέλλοντες ή εν ενεργεία εκπαιδευτικοί ή/και ως στελέχη υποστήριξης των διαδικασιών εκπαιδευτικής ένταξης όλων των ομάδων του πληθυσμού, υπό το πρίσμα των γενικών και ειδικών στοχεύσεων της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Ανάμεσα στις ικανότητες αυτές κεντρική θέση καταλαμβάνουν α' η ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ετοιμότητας στο πεδίο της διδασκαλίας και της εν γένει οργάνωσης του εκπαιδευτικού έργου στη συνάφεια του με ποικίλα κοινωνικά και θεσμικά, αλλά και επιστημολογικά περιβάλλοντα (σε σύνδεση με τα αντίστοιχα μαθήματα του ΠΜΣ) και β' η διαμόρφωση της ερευνητικής οπτικής των εμπλεκόμενων ΜΦ, τόσο όσον αφορά την ανίχνευση των δομικών συστατικών στοιχείων της εκάστοτε εκπαιδευτικής περίπτωσης (σε σύνδεση με το πεδίο της εμπειρικής έρευνας στις διάφορες μορφές της και τα αντίστοιχα μαθήματα της κατεύθυνσης), όσο και τον σχεδιασμό των ανά περίπτωση κατάλληλων στρατηγικών παρεμβάσεων στο πεδίο της εκπαιδευτικής ένταξης (έρευνα σχεδιασμού).

Το ανάπτυγμα της άσκησης δομείται ως εξής:

Στάδιο 1. Προετοιμασία: 150 ώρες.

Εστιάζει στη διαμόρφωση των ατομικών προγραμμάτων άσκησης των ΜΦ σε συνάρτηση με τις εκάστοτε δυνατότητες εμπλοκής τους σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες των σχολικών και άλλων θεσμικών πλαισίων υποστήριξης της εκπαιδευτικής ένταξης των ομάδων στόχου. Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβάλλεται να έρθουν οι ΜΦ σε επαφή με την εκπαιδευτική πραγματικότητα της ένταξης τόσο σε σχολεία, όσο και σε άλλα περιβάλλοντα, ενώ, παράλληλα, λαμβάνονται υπ' όψιν τα επιστημονικά και επαγγελματικά ενδιαφέροντα των ΜΦ.

Περιλαμβάνει: α) 70 ώρες ατομική προετοιμασία των εργαλείων καταγραφής της πρακτικής εμπειρίας της Άσκησης (ατομικά ημερολόγια, κλείδες παρατήρησης, συνεντεύξεις με ομάδες εστίασης), β) 10 ώρες καθοδήγηση από τον επιστημονικό υπεύθυνο της Άσκησης, γ) 10 ώρες συνεντεύξεις με στελέχη των σχολείων και των άλλων φορέων ένταξης, δ) 40 ώρες παρακολούθηση διδασκαλιών συναφών με την ειδικότητα των ΜΦ σε σχολικό περιβάλλον και ποικίλων διδακτικών δραστηριοτήτων σε άλλα περιβάλλοντα ένταξης ε) 20 ώρες συζήτηση με τους διδάσκοντες, κριτική

αξιολόγηση και ανατροφοδότηση για τις διδασκαλίες και τις διδακτικές δραστηριότητες του σχολείου και του φορέα.

Στάδιο 2. Άσκηση 230 ωρών στο πεδίο της διδασκαλίας α) σε σχολικό περιβάλλον και β) σε άλλο περιβάλλον εκπαιδευτικής ένταξης.

Υπολογίζονται: α) 100 ώρες διδακτική προετοιμασία σε συνεργασία με τους διδάσκοντες επόπτες των ΜΦ β) 20 ώρες ανατροφοδότηση επί της διδακτικής προετοιμασίας των ΜΦ από τον επιστημονικό υπεύθυνο της άσκησης της διαπολιτισμικής κατεύθυνσης σπουδών του ΠΜΣ β) 50 ώρες διεξαγωγή ατομικών διδασκαλιών με τη μορφή που προκρίνει το σχολείο ή ο εκάστοτε φορέας ένταξης γ) 60 ώρες συμμετοχή σε λοιπές λειτουργικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του σχολείου και του φορέα ένταξης, με ιδιαίτερη έμφαση σε δραστηριότητες που στοχεύουν στην ενίσχυση της συνεργασίας των εκπαιδευτικών θεσμών με μαθητές, γονείς και εκπροσώπους των κοινοτήτων που ανήκουν τόσο στις ομάδες στόχου όσο και σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού.

Στάδιο 3. Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης

120 ώρες προετοιμασία παραδοτέων που αφορούν την αποτύπωση και αξιολόγηση της συνολικής εμπειρίας των ΜΦ, όπως αυτή έχει καταγραφεί στα ατομικά τους ημερολόγια και όπως έχει τροφοδοτηθεί από τις κλείδες παρατήρησης, τις συνεντεύξεις και τις συζητήσεις με τους εκπαιδευτικούς και τον επιστημονικό υπεύθυνο κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.

1) Εποπτεία και παρακολούθηση διδασκαλιών: Ο ΜΦ συνεργάζεται με τον επόπτη της Πρακτικής Άσκησης και τους αναδόχους εκπαιδευτικούς για την οργάνωση και προετοιμασία των διδασκαλιών του. Η ομάδα των μεταπτυχιακών συναδέλφων και ο επόπτης του ειδικού αντικείμενου θα παρακολουθήσει μία διδασκαλία κάθε φοιτητή, σε αντικείμενο που εκείνος θα επιλέξει (ομαδική άσκηση).

2) Η εμπλοκή του ΜΦ σε σχολικές δραστηριότητες που έχουν διδακτικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα (π.χ. εκπαιδευτικές επισκέψεις, συνεδριάσεις του συλλόγου καθηγητών, διοικητικό έργο, πρακτικά σχολείου, παρουσιολόγιο, διανομή βαθμών, συγκεντρώσεις γονέων και κηδεμόνων (60 ώρες)

3) Αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης: Η ημερήσια παρουσία του ΜΦ καταγράφεται ανά ώρα σε ειδικό ημερολόγιο παρακολούθησης, στο οποίο καταγράφονται σύντομα οι δραστηριότητες της ημέρας. Το ημερολόγιο παρακολούθησης τηρείται με ευθύνη του ΜΦ και του αναδόχου του, και υπογράφεται από τον ανάδοχο ή (σε περίπτωση απουσίας του) από τον διευθυντή του σχολείου ή από βοηθό ανάδοχο ή (στην περίπτωση της ομαδικής παρακολούθησης εκτός του σχολείου υποδοχής) από τον επόπτη της Άσκησης.

2.3 Πρακτική Άσκηση Ειδίκευσης «Ειδική Αγωγή»

Πρακτική Άσκηση 1 (10 μονάδες ECTS)

Η Πρακτική Άσκηση της κατεύθυνσης «Ειδική Αγωγή» αποσκοπεί πρωτίστως σε μια ευαισθητοποίηση και εξοικείωση των ΜΦ με παιδιά και εφήβους με αναπηρίες ή/και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες. Κάθε ΜΦ θα ασκείται σε 2 τουλάχιστον φορείς ειδικής αγωγής, όπως σχολικές μονάδες, ΚΕΔΔΥ, Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, καθώς και σε μη-κερδοσκοπικά κέντρα ημέρας και άλλους συναφείς φορείς για παιδιά με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Η Πρακτική Άσκηση 1 της κατεύθυνσης «Ειδική Αγωγή», διάρκειας 250 ωρών, αποσκοπεί στο να δώσει στους ΜΦ τη δυνατότητα να δοκιμάσουν, να ελέγξουν και να επαναπροσδιορίσουν στην πράξη α) τις άδηλες παραδοχές τους για ποικίλες παραμέτρους της διδακτικής διαδικασίας (μάθηση, σκοποί και στόχοι διδασκαλίας, εκπαιδευτικός, μαθητής), και β) τις γνώσεις που απέκτησαν από τις σπουδές τους πάνω σε ζητήματα ειδικής παιδαγωγικής, μεθοδολογικής και διδακτικής φύσεως. Πρόκειται, δηλαδή, για μια απόπειρα σύζευξης θεωρίας και πράξης με αναστοχαστικό και ερευνητικό χαρακτήρα, απαραίτητη για την επαρκή προετοιμασία του εκπαιδευτικού για μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των σχολικών διαδικασιών.

Η παρακολούθηση αξιολογικού, παιδαγωγικού και θεραπευτικού έργου αποτελεί πρωταρχικό στόχο της πρακτικής άσκησης και θα εναλλάσσεται με την υπό εποπτεία άσκηση διδακτικού και θεραπευτικού έργου εκ μέρους των φοιτητών μας. Η σύζευξη θεωρίας και πρακτικών εφαρμογών, καθώς και η εξοικείωση με την παιδαγωγική και θεραπευτική πράξη αποτελούν τους βασικούς στόχους της πρακτικής άσκησης.

Η πρακτική άσκηση θα ξεκινά στο Β' Εξάμηνο, θα ολοκληρώνεται στο Γ' Εξάμηνο, και θα είναι συνδεδεμένη με τα μαθήματα «Μεθοδολογία Έρευνας στην Ειδική Αγωγή» και «Εφαρμοσμένη Ανάλυση της Συμπεριφοράς». Στα δύο αυτά μαθήματα τίθενται οι βάσεις για να λειτουργήσει ο ειδικός παιδαγωγός με το πρότυπο του παιδαγωγού-επιστήμονα (scientist-practitioner model), δηλαδή του παιδαγωγού επιστήμονα που είναι σε θέση, όχι μόνο να υλοποιεί υπάρχουσες πρακτικές, αλλά και να διαμορφώνει πρακτικές μετά σχολαστική διερεύνηση των σχετικών πηγών και ενδελεχή τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας των μεθόδων και πρακτικών που αξιοποιεί στη διδακτική και θεραπευτική πράξη.

Πρακτική Άσκηση 2 (10 μονάδες ECTS)

1. Παρακολούθηση διδασκαλιών - ένταξη σε ΣΜΕΑΕ: 100 ώρες παρακολούθηση διδασκαλιών αναδόχων.

2. Ατομικές Διδασκαλίες: 100 ώρες προετοιμασία (αξιολόγηση μαθητών) και διεξαγωγή ατομικών διδασκαλιών.

3. Ανατροφοδότηση: 50 ώρες ανατροφοδοτικές συναντήσεις με τους επόπτες, περιγραφή των εργασιών (αξιολόγηση και/ή διδασκαλία) και αυτο-αξιολόγηση.

Το πλαίσιο οργάνωσης της Πρακτικής Άσκησης στο Β' εξάμηνο ορίζεται από τους εξής άξονες:

A. Οι ΜΦ εντάσσονται σε σχολική μονάδα που επιλέγεται από το ΠΜΣ με κριτήριο την καταλληλότητα και τη διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών ή άλλων ειδικών που μπορούν να παρέχουν εποπτεία (π.χ. ψυχολόγων) της μονάδας να αναλάβουν το ρόλο του αναδόχου/-ων ειδικού/-ών εκπαιδευτικού/-ών. Στο πλαίσιο της εκεί παρουσίας τους οφείλουν να παρακολουθήσουν επί 100 ώρες διδασκαλίες των αναδόχων και των βοηθών αναδόχων ειδικών εκπαιδευτικών, να προετοιμάζονται για την ατομική τους διδασκαλία και να συμμετέχουν στις γενικότερες δραστηριότητες της Σχολικής Μονάδας Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ), οι οποίες καταγράφονται στο ημερολόγιο παρακολούθησης του ΜΦ. Η συνολική εποπτεία της Πρακτικής Άσκησης 1 ανατίθεται ανά ειδικότητα και διδακτικό αντικείμενο σε α) διδάσκοντα του μαθήματος «Ειδική Αγωγή» ή/και β) εξειδικευμένο συνεργάτη του ΠΜΣ. Την ευθύνη για την όλη παρουσία του ΜΦ στο σχολείο αναλαμβάνει εκπαιδευτικός του σχολείου (ανάδοχος εκπαιδευτικός), επικουρούμενος από έναν ή δύο ακόμη συναδέλφους της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας (βοηθοί ανάδοχοι).

B. Οι ΜΦ πραγματοποιούν ατομικές διδασκαλίες σε συνεννόηση με τους αναδόχους εκπαιδευτικούς. Ο ΜΦ συνεργάζεται με τον επόπτη της Πρακτικής Άσκησης 1 και τους αναδόχους εκπαιδευτικούς για την οργάνωση και προετοιμασία των διδασκαλιών του/της. Για την προετοιμασία και την πραγματοποίηση των ατομικών διδασκαλιών υπολογίζεται ότι απαιτούνται 100 ώρες, ενώ για τη σύνθεση δοκιμίων αυτοαξιολόγησης 50 ώρες.

3. Κανονισμός εκπόνησης εργασιών

Στις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών των ΠΜΣ του ΠαιΤΔΕ προβλέπεται συγγραφή διπλωματικής εργασίας για την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Παράλληλα, εκπονούνται εργασίες στο πλαίσιο των περισσότερων μαθημάτων των ΠΜΣ. Οι διπλωματικές εργασίες στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, καθώς και Διδακτορικές και Μεταδιδακτορικές Διατριβές, οι οποίες εκπονούνται υπό την εποπτεία τριμελών επιτροπών, εξετάζονται από επταμελείς επιτροπές μελών ΔΕΠ και κατατίθενται στο Ιδρυματικό αποθετήριο «Πέργαμος». Οι φοιτητές του Τμήματος – προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί – έχουν πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, η οποία έχει την έδρα της εντός της Πανεπιστημιούπολης, είναι από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες της χώρας, πλήρως εξοπλισμένη και διαθέτει τις πιο σύγχρονες νέες τεχνολογίες προκειμένου για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των φοιτητών.

Ως προς το συγγραφικό σκέλος των εργασιών, η μορφοποίηση και η μεθοδολογία γραφής προσδιορίζονται από τον κανονισμό του κάθε προγράμματος μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

3.1. Εκπόνηση εργασιών

Εξετάσεις διεξάγονται σε τρεις περιόδους: α) μετά το τέλος του χειμερινού εξαμήνου, β) μετά το τέλος του εαρινού εξαμήνου και γ) τον Σεπτέμβριο.

Όλα τα διδασκόμενα μαθήματα και στα δύο έτη αξιολογούνται – ύστερα από συνεννόηση με τον διδάσκοντα – γραπτά/ προφορικά/ με προσθετικές/ απαλλακτικές εργασίες. Συνολικά, σε όλη τη διάρκεια φοίτησης ο/η μεταπτυχιακός/-ή φοιτητής/-τρια δεν μπορεί να αναλάβει στα επιμέρους διδακτικά αντικείμενα περισσότερες από 6 απαλλακτικές ή προσθετικές εργασίες (έκτασης 5.000 έως 8.000 λέξεων), μία από τις οποίες αφορά υποχρεωτικά στο εισαγωγικό μάθημα «Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας».

Σε κάθε διδακτικό αντικείμενο θα πρέπει να προσφέρονται από τον/την διδάσκοντα διδάσκουσα τουλάχιστον δύο εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης. Η εξέταση για να είναι επιτυχής, πρέπει να αξιολογείται τουλάχιστον με 5 (στη 10βαθμη κλίμακα αξιολόγησης). Εάν σε κάποιο μάθημα διδάσκουν δύο ή περισσότεροι διδάσκοντες/διδάσκουσες, ορίζεται από την Επιτροπή του ΠΜΣ συντονιστής, ο οποίος έχει την ευθύνη για τον συντονισμό τους ως προς την κατανομή του διδακτικού έργου και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος. Σε περίπτωση που συμφωνηθεί από κοινού ότι ο τρόπος εξέτασης θα είναι με εργασία, οι εργασίες δεν αναλαμβάνονται μόνο από έναν διδάσκοντα. Οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών καθορίζονται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ή κλινικές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας.

Αν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με τελικές εξετάσεις, οι εξετάσεις διενεργούνται μετά την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου ή μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού έργου κάθε μαθήματος ή την ολοκλήρωση κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος.

Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Η αξιολόγηση των φοιτητών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος πρόσφορο, τον φοιτητή (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο διδάσκων εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του με τον εξεταζόμενο φοιτητή.

Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται με βαθμούς που δίνονται κατά τη διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα, άσκηση, εργαστήριο, καθώς και η ΜΔΕ βαθμολογούνται αυτοτελώς. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου). Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροί του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον Κανονισμό του ΠΜΣ.

Η τελική βαθμολογία για κάθε μάθημα μπορεί να είναι αποτέλεσμα είτε μια συνολικής τελικής εξέτασης είτε συνεκτίμησης επιμέρους αξιολογήσεων (ίσης ή διαφορετικής βαρύτητας) που αντιστοιχούν σε επιμέρους πτυχές του διδακτικού έργου.

Η τελική βαθμολογία, καθώς και οι επιμέρους αξιολογήσεις μπορούν να προκύπτουν ως αποτέλεσμα γραπτών ή/και προφορικών ή/και πρακτικών εξετάσεων ή/και της όλης απόδοσης της συμμετοχής του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως από παρουσίαση εργασιών για ειδικά θέματα που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της επιστημονικής σκέψης του φοιτητή.

Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται άλλες μορφές αξιολόγησης, εκτός ή πέρα από την τελική εξέταση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα ίσης πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων φοιτητών στα απαραίτητα μέσα. Για τους φοιτητές με αναπηρία λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

Σε περίπτωση που για τη διδασκαλία μαθήματος έχει διαιρεθεί το ακροατήριο σε τμήματα, λαμβάνεται μέριμνα για την ομοιομορφία της εξέτασης και των κριτηρίων αξιολόγησης.

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών προσδιορίζει, στο μέτρο του δυνατού, το πρόγραμμα των γραπτών εξετάσεων στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα, ο Διευθυντής του ΠΜΣ ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντα και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται – εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

3.2. Οδηγίες συγγραφής διπλωματικών εργασιών

Η διπλωματική εργασία πρέπει, κατά την κατάθεσή της στη Γραμματεία του Τμήματος και στο αποθετήριο του ΕΚΠΑ «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», να τηρεί τις ακόλουθες προδιαγραφές μορφής και μορφοποίησης:

α) Εξώφυλλο (σελίδα τίτλου): περιλαμβάνει διατεταγμένα με την υποδεικνυόμενη σειρά τα ακόλουθα στοιχεία υποχρεωτικά και μορφοποιημένα ενδεικτικά ως εξής:

Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου», Ειδίκευση:... [ΟΝΟΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ] [ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ]

Διπλωματική Εργασία για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην ειδίκευση: «.
».

Επιβλέπων/ουσα [Όνομα, Επώνυμο, Ακαδημαϊκή Θέση, Τμήμα]

Μέλη Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (αλφαβητικά):

[Όνομα, Επώνυμο, Ακαδημαϊκή Θέση, Τμήμα]

[Όνομα, Επώνυμο, Ακαδημαϊκή Θέση, Τμήμα]

[Όνομα, Επώνυμο, Ακαδημαϊκή Θέση, Τμήμα]

Ημερομηνία Εξέτασης/Παρουσίασης: ΑΘΗΝΑ [Χρονολογία]

β) Εσώφυλλο (πίσω μέρος της σελίδας τίτλου): περιλαμβάνει υποχρεωτικά την ένδειξη: Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών, Σχολή, [Τμήμα] [Όνομα Συγγραφέα] © [έτος] - Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος (βλ. παράρτημα Χ).

Στο σημείο αυτό ο/η ΜΦ δηλώνει τα εξής:

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται, υπογεγραμμένη από τον/την ΜΦ, μαζί με τα υπόλοιπα στοιχεία που απαιτούνται, στην πρώτη σελίδα της εργασίας)

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η συγκεκριμένη Διπλωματική Εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο ΠΜΣ Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου – Πλήρους Φοίτησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Φιλοσοφικής Σχολής έχει συγγραφεί από εμένα προσωπικά και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Η εργασία αυτή, έχοντας εκπονηθεί από εμένα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο.

Σε κάθε περίπτωση, αναληθούς ή ανακριβούς δηλώσεως, υπόκειμαι στις συνέπειες που προβλέπονται στον Κανονισμό Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου» και στις διατάξεις που προβλέπει η Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας».

Ο/Η ΔΗΛΩΝ/ΟΥΣΑ

Όνοματεπώνυμο:

Αριθμός Μητρώου:

Υπογραφή:

γ) Προλεγόμενα (προαιρετικά): περιλαμβάνει τον προσωπικό πρόλογο της εργασίας από τον/τη συγγραφέα (χρονικό, κίνητρα, τυχόν υποτροφίες, ευχαριστίες κ.λπ.)

δ) Περίληψη στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Ο/Η ΜΦ περιγράφει με συντομία (έως 200 λέξεις) το θέμα, τον σκοπό και τα αποτελέσματα της διπλωματικής του/της εργασίας. Η περίληψη πρέπει να είναι περιεκτική και να μην περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές. Ακολουθούν 3-5 λέξεις-κλειδιά, τα οποία είναι απαραίτητα για την ευρετηριοποίηση και την αναζήτηση της διπλωματικής εργασίας στο αποθετήριο Πέργαμος.

ε) Περιεχόμενα: αποτυπώνεται η δομή της εργασίας στην πλήρη της έκταση (από την εισαγωγή έως τη βιβλιογραφία και τυχόν παραρτήματα), η κατανομή των κεφαλαίων, των υποκεφαλαίων, με αρίθμηση, τίτλο και αναφορά της σελίδας έναρξης κάθε κεφαλαίου και υποκεφαλαίου. Τοποθετούνται πριν από το κύριο σώμα της εργασίας.

στ) Αρίθμηση σελίδων: η αρίθμηση των σελίδων της εργασίας, με αριθμούς, εκκινεί από την πρώτη σελίδα του κυρίου σώματος της εργασίας, δηλαδή από την πρώτη σελίδα του εισαγωγικού/πρώτου κεφαλαίου, έως το τέλος. Οι σελίδες από την αρχή του τεύχους έως και τον πίνακα περιεχομένων μπορούν να αριθμούνται με λατινικούς αριθμούς (I, II, III, IV...).

ζ) Η διπλωματική εργασία πρέπει να έχει έκταση όχι μικρότερη από 25 χιλιάδες και όχι μεγαλύτερη από 35 χιλιάδες λέξεις (χωρίς τυχόν Παραρτήματα).

η) Βασική δομή της διπλωματικής εργασίας: η διπλωματική εργασία περιλαμβάνει υποχρεωτικά ένα διακριτό εισαγωγικό κεφάλαιο, κεφάλαια ανάπτυξης των επί μέρους πτυχών του θέματος, ένα τελικό κεφάλαιο, στο οποίο ευδιάκριτα παρουσιάζονται και αποτιμώνται τα αποτελέσματα της ερευνητικής διαδικασίας και πίνακα βιβλιογραφίας. Τα παραρτήματα (κείμενα, εικόνες, πίνακες, διαγράμματα κλπ.) παρατίθενται μετά τη βιβλιογραφία.

θ) Για τις σημειώσεις και τις βιβλιογραφικές αναφορές εντός κειμένου λεπτομερέστερες υποδείξεις παρέχονται στο εκπαιδευτικό υλικό των μαθημάτων του ΠΜΣ.

ι) Βιβλιογραφία: στον πίνακα βιβλιογραφίας περιλαμβάνονται μόνον τα έργα που αξιοποιήθηκαν στην εργασία. Οδηγίες για την μορφοποίηση και την δόμηση του πίνακα βιβλιογραφίας παρέχονται σε εκπαιδευτικό υλικό μαθημάτων του ΠΜΣ.

3.3. Λογοκλοπή

Σε κανένα επίπεδο σπουδών – προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές – δεν γίνονται αποδεκτές εργασίες που περιλαμβάνουν λογοκλοπή, καθώς εκτός από αντιδεοντολογική πρακτική, η λογοκλοπή συνιστά και ποινικό αδίκημα.

Οι ΜΦ υποχρεούνται να αναφέρουν με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησαν το έργο και τις απόψεις άλλων συγγραφέων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης –δημοσιευμένης ή μη– χωρίς την απαραίτητη αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της ΜΦ. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συντονιστική Επιτροπή ή/και στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από ΜΦ κατά τη

συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (παραπτώματα που εμπίπτουν στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας: Ν.2121/93 κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους).

3.4. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

3.4.1. Θεσμικό Πλαίσιο και Σκοπός

Στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης συγκροτήθηκε (με απόφαση Συνέλευσης Τμήματος, 03/06/2020) και λειτουργεί Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) με σκοπό τη διασφάλιση των αρχών ερευνητικής δεοντολογίας κατά τη διεξαγωγή ερευνών από τα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ, από τις φοιτήτριες/τους φοιτητές όλων των βαθμίδων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών), από τους μεταδιδακτορικούς ερευνητές και τους επιστημονικούς συνεργάτες του Τμήματος.

Η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ως σκοπό να συμβάλει στην προώθηση της εκπαιδευτικής έρευνας και της ακαδημαϊκής ελευθερίας σε νόμιμο και ηθικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα:

- (α) λειτουργεί συμβουλευτικά και προβαίνει σε συστάσεις, όταν απαιτείται, σχετικά με την τήρηση των αρχών της ερευνητικής δεοντολογίας σχετικά με τα υποβληθέντα ερευνητικά πρωτόκολλα,
- (β) ενημερώνει και απαντά σε ερωτήματα των ενδιαφερόμενων ερευνητών και των φοιτητών προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου σχετικά με το περιεχόμενο και τους τρόπους διασφάλισης του κώδικα ερευνητικής δεοντολογίας,
- (γ) επιμελείται την επικαιροποίηση του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας της Επιτροπής,
- (δ) επικοινωνεί με άλλους φορείς, όπως είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο Συνήγορος του Παιδιού, η Εθνική Στατιστική Αρχή, το Υπουργείο Παιδείας, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του ΕΚΠΑ κ.ά.) με σκοπό την προώθηση της επιστημονικής έρευνας και της ακαδημαϊκής ελευθερίας,
- (ε) παρακολουθεί τις επιστημονικές εξελίξεις και ενημερώνει τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος για τυχόν νέα ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας που μπορεί να αναδύονται από νέου τύπου δεδομένα, καινοτόμες ερευνητικές μεθοδολογίες, διαφορετικές επιστημολογίες,

(στ) εισηγείται σε περιπτώσεις μη τήρησης των αρχών της ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας, εφόσον της ζητηθεί εγγράφως. Οι εκθέσεις της ΕΗΔΕ έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς τα ενδιαφερόμενα μέρη και εισηγητικό χαρακτήρα προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία είναι αρμόδια για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων γνωμοδοτικού χαρακτήρα, όταν απαιτείται. Αν υπάρχουν εκ μέρους της ΕΗΔΕ παρατηρήσεις και συστάσεις ως προς την εφαρμογή των αρχών της ερευνητικής δεοντολογίας, ο/η ενδιαφερόμενος/η μπορεί να προβεί σε αναθεώρηση εκείνων των στοιχείων του ερευνητικού πρωτοκόλλου που επισημαίνονται και να επανέλθει εγγράφως προς την ΕΗΔΕ. Η Συνέλευση, για όποιες περιπτώσεις ερευνητικών πρωτοκόλλων κρίνει αναγκαίο, παραπέμπει για την τελική γνωμοδότηση περί της τήρησης ή μη των αρχών ερευνητικής δεοντολογίας στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

(ζ) Η Επιτροπή λειτουργεί αποκλειστικά στο πλαίσιο του Άρθρου 70 Παράγραφος ζζ του Νόμου 4485/2017 και εισηγείται προς τη Γενική Συνέλευση σε περίπτωση που ζητηθεί από μέλη του Τμήματος η έγκριση διεξαγωγής έρευνας σε σχολεία.

3.4.2. Διαδικασία έγκρισης έρευνας σε σχολεία

Σύμφωνα με τον νόμο (άρθρο 70) Για έρευνα που διεξάγεται από μέλος του προσωπικού ή φοιτητή/τριας Α.Ε.Ι. δεν απαιτείται η εισήγηση ή γνώμη του Ι.Ε.Π. εφόσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας του οικείου Α.Ε.Ι. ή του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος, εφόσον πρόκειται για Παιδαγωγικό Τμήμα κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71)».

1. Συμπλήρωση των απαιτούμενων εγγράφων από τον ερευνητή (<http://iep.edu.gr/el/?view=article&id=2238:egkrisi-erevnon&catid=223>)
2. Υποβολή στη γραμματεία
3. Σύνταξη του εγγράφου έγκρισης από την επιτροπή ΕΗΔΕ και αποστολή στη ΓΣ
4. Έγκριση από τη ΓΣ

3.4.3. Σύμβαση

Η ΕΗΔΕ αποτελείται από τέσσερα τακτικά μέλη ΔΕΠ του ΠαιΤΔΕ. Η διάρκεια θητείας των μελών της Επιτροπής είναι διετής. Σε περίπτωση παραίτησης ενός μέλους της Επιτροπής πριν από τη λήξη της θητείας του, η ΓΣ του ΠαιΤΔΕ ορίζει την αντικατάστασή του με διάρκεια μέχρι τη λήξη της καθορισμένης θητείας.

3.5. Έγγραφο Έγκρισης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ .....

ΣΧΟΛΗ .....

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ .....ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας

Ακαδημαϊκό έτος: 20..-20..

Πράξη ....η

ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΤΟΥ.....

Σήμερα την ..... και ώρα ..... πμ συνήλθε η Επιτροπή Δεοντολογίας του ΠΤΠΕ με παρόντα όλα τα μέλη της.

Η Επιτροπή εξέτασε το Δελτίο Έρευνας που υπέβαλε προς έγκριση η Τακτική Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος ..... Εκπαίδευσης κα ..... για λογαριασμό της μεταπτυχιακής/προπτυχιακής/κοκ φοιτήτριας του Τμήματος ..... με τίτλο «.....».

Σκοπός της έρευνας είναι να αναδειχθούν .....

Η μέθοδος της έρευνας θα είναι ποιοτική/ποσοτική (πρωτόκολλο ερωτήσεων και συμμετοχική παρατήρηση). Κατά την έρευνα θα χρησιμοποιηθεί πειραματική ομάδα και ομάδα ελέγχου, μέσω των οποίων θα καταβληθεί προσπάθεια να απαντηθούν τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

1)

2)

Το δείγμα θα περιλαμβάνει ..... μαθητές: .... τμήματα.....,

Η έρευνα θα γίνει εντός του (μήνας/έτος).

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε προσεκτικά το υποβληθέν Δελτίο Έρευνας εγκρίνει το ερευνητικό σχεδιασμό και συνιστά στους ερευνητές την τήρηση όλων των παραμέτρων ηθικής και δεοντολογίας κατά τη διεξαγωγή της έρευνας.

Τα μέλη της Επιτροπής

..... (Πρόεδρος), Καθηγήτρια

4. Κανονισμός Κινητικότητας

Γενικά

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος έχουν το δικαίωμα να λάβουν μέρος στο πρόγραμμα κινητικότητας Erasmus+ στο πλαίσιο είτε διμερών συμφωνιών του με ευρωπαϊκά Παν/μια είτε με τα Παν/μια του Δικτύου του CIVIS, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τον Οδηγό Erasmus+. Ο επικαιροποιημένος κατάλογος των συνεργαζόμενων Παν/μίων, οι όροι και οι προϋποθέσεις καθώς και διαδικασίες, οι προθεσμίες και τα κριτήρια υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου και στον ιστότοπο του Τμήματος.

Οι φοιτητές/τριες καταθέτουν την αίτησή τους ηλεκτρονικά με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έως την προβλεπόμενη καταληκτική ημερομηνία κατά την ακαδημαϊκή χρονιά που προηγείται του έτους που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Οφείλουν επίσης να έχουν παρακολουθήσει τουλάχιστον μία ενημέρωση που διοργανώνεται από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων πριν την κατάθεση της αίτησης. Η αίτηση γίνεται αποδεκτή ή απορρίπτεται από τον/την αρμόδιο Συντονιστή/τρια Erasmus+ του Τμήματος .

Προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

1. Ενεργή φοιτητική ιδιότητα στο Τμήμα.
2. Ολοκλήρωση δύο ετών φοίτησης πριν τη μετακίνηση (προπτυχιακοί φοιτητές), ή δύο εξαμήνων φοίτησης πριν τη μετακίνηση (μεταπτυχιακοί φοιτητές), ή αιτιολογημένη εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, ότι η συμμετοχή τους θα αποτελέσει μέρος της ερευνητικής του εργασίας και θα προσμετρηθεί στον συνολικό χρόνο των σπουδών του (υποψήφιοι διδάκτορες).
3. Αποδεδειγμένα επαρκής γνώση της γλώσσας του Ιδρύματος υποδοχής ή της γλώσσας διδασκαλίας σε αυτό, στο επίπεδο εκείνο που ορίζεται από τη συμφωνία με το Ίδρυμα υποδοχής.
4. Η μετακίνηση πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού τριμήνου, με μέγιστη διάρκεια δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Κριτήρια επιλογής εξερχομένων φοιτητών με το πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

1. Μέσος όρος (Μ.Ο.) βαθμολογίας όλων των μαθημάτων που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής/η φοιτήτρια κατά τη στιγμή της αίτησης.

2. Πλήθος πιστωτικών μονάδων (ECTS) που έχουν κατοχυρωθεί κατά τη στιγμή της αίτησης.

3. Άλλα κριτήρια που δεν αναγράφονται και συνεκτιμώνται κατά περίπτωση από τον/την Συντονιστή/-ρια Erasmus+ του Τμήματος (όπως ικανοποιητικός αριθμός περασμένων μαθημάτων, πιθανή παρακώλυση της ομαλής ολοκλήρωσης των σπουδών του/της φοιτητή/τριας εξαιτίας της μετακίνησης, ακύρωση συμμετοχής του στο πρόγραμμα Erasmus+ σε προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος χωρίς σοβαρή αιτιολογία, κλπ.).

Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών με το πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

Η μοριοδότηση για την κατάταξη των φοιτητών/τριών υπολογίζεται με βάση τα ανωτέρω κριτήρια ως εξής:

(Γενικός Μ.Ο.) + (Αριθμός ECTS μονάδων που έχουν κατοχυρωθεί X 0,01)

Στη μοριοδότηση έχουν προτεραιότητα με τη σειρά που αναγράφονται:

- Διδακτορικοί/ες φοιτητές/τριες του Τμήματος
- Μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του Τμήματος
- Προπτυχιακοί φοιτητές/τριες που συμμετέχουν για πρώτη φορά σε προγράμματα Erasmus+ .

Διαδικασία μετά την επιλογή στο πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές

1. Οι εξερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες οφείλουν να καταθέσουν συμφωνία αντιστοίχισης μαθημάτων, η οποία ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την αρμόδιο/α Συντονιστή/τρια του Τμήματος για το πρόγραμμα Erasmus+.

3. Οι φοιτητές/τριες ακολουθούν τις οδηγίες του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων για την λήψη επιχορήγησης πριν την έναρξη μετακίνησης στο εξωτερικό

(<https://www.uoc.gr/intrel/students/spoydesstudent/erasmus/xrimatodothsh>).

4. Μετά το πέρας του προγράμματος στο εξωτερικό και κατά την επιστροφή τους στο Τμήμα οι φοιτητές/τριες προσκομίζουν τα έγγραφα που τους δίδονται από το ίδρυμα/φορέα υποδοχής με αναφορά στα ECTS που τους έχουν πιστωθεί. Ο αρμόδιος/α Συντονιστής/τρια του Τμήματος για το Erasmus+ ελέγχει αν ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει εκπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό το πρόγραμμα.

5. Σε περίπτωση μη ικανοποιητικής ολοκλήρωσης του προγράμματος θα ζητηθεί από το φοιτητή η επιστροφή της επιχορήγησης. Για το τι συνιστά ικανοποιητική ολοκλήρωση του προγράμματος αποφαίνεται η Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος μετά από ερώτημα του/της

Συντονιστή/τριας του προγράμματος (συνήθως απόδειξη παρακολούθησης και επιτυχής ολοκλήρωση ενός ελάχιστου αριθμού μαθημάτων).

5. Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο Ίδρυμα υποδοχής οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις του Ιδρύματος προέλευσης.

Οδηγίες για την αντιστοίχιση των πιστωτικών μονάδων (ECTS)

Ένας από τους κεντρικούς πυλώνες του προγράμματος Erasmus+ είναι η μεταφορά και συσσώρευση πιστωτικών μονάδων (ECTS) από το Ίδρυμα υποδοχής στο Ίδρυμα προέλευσης. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Οι φοιτητές/τριες έχουν την ευθύνη και την υποχρέωση να προτείνουν μαθήματα αντιστοίχισης. Οι πιστωτικές μονάδες που θα δηλωθούν δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 35 ECTS ανά εξάμηνο ή 70 ECTS ανά έτος.

3. Οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα αντιστοίχισης όλων των προσφερόμενων μαθημάτων όπως και μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής στο βαθμό που δεν τα έχουν ολοκληρώσει στο Πανεπιστήμιο .

4. Στόχος του Προγράμματος Erasmus+ για σπουδές δεν είναι η αντιστοίχιση ένα-προς-ένα μαθημάτων αλλά η αναγνώριση και μεταφορά του γενικού φόρτου εργασίας του φοιτητή. Ιδανικά, θα πρέπει να αντιστοιχηθούν περίπου 5-7 μαθήματα του Ιδρύματος προέλευσης με ανάλογο αριθμό μαθημάτων του Τμήματος υποδοχής τα οποία να έχουν παρόμοιο περιεχόμενο.

5. Σε κάποιες περιπτώσεις αυτό δεν είναι δυνατόν, καθώς κάθε Πανεπιστήμιο ορίζει διαφορετικό αριθμό πιστωτικών μονάδων ανά μάθημα, τα οποία προσφέρει στους φοιτητές/τριες Erasmus+. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι δυνατόν να αντιστοιχηθούν περισσότερα μαθήματα του εξωτερικού με ένα μάθημα του Ιδρύματος προέλευσης (ή και το αντίστροφο) υπό την προϋπόθεση ότι τα υπό αντιστοίχιση μαθήματα καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό την ύλη των μαθημάτων του Τμήματος.

6. Οι εξερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες οφείλουν να αποδείξουν τη συνάφεια των μαθημάτων που προτείνουν με αναφορά στους αντίστοιχους Οδηγούς Σπουδών των Ιδρυμάτων του εξωτερικού. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει Οδηγός Σπουδών στο πανεπιστήμιο υποδοχής, οι φοιτητές/τριες οφείλουν να επικοινωνήσουν με διδάσκοντες/ουσες εκεί και να εξασφαλίσουν θεωρημένα αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων.

7. Σε κάθε περίπτωση, η τελική αντιστοίχιση εγκρίνεται από τον/την Συντονιστή/στρια του προγράμματος Erasmus+ στο Τμήμα.

Εισερχόμενοι φοιτητές στο Τμήμα με το πρόγραμμα Erasmus+

1. Το Τμήμα δέχεται φοιτητές/τριες από ευρωπαϊκά Παν/μια για σπουδές στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών που έχουν συναφθεί με αυτά τα Ιδρύματα αυτά ή στο πλαίσιο του CIVIS.

2. Ο μέγιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS) που μπορεί να κατοχυρώσουν οι εισερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο είναι 35.
4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι πιθανό να γίνουν δεκτές αιτήσεις εισερχομένων φοιτητών/τριών και με λιγότερες πιστωτικές μονάδες μετά από αιτιολογημένη επιστολή των υποψηφίων.
5. Οι εισερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον καταστατικό χάρτη του προγράμματος Erasmus+ και από τη Τριμερή Συμφωνία Μάθησης μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.
6. Το Τμήμα αναρτά κατάλογο μαθημάτων που προσφέρονται στους εισερχόμενους/νες φοιτητές/τριες στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους (για το επόμενο έτος), εκ των οποίων ορισμένα προσφέρονται στην αγγλική γλώσσα. Οι εισερχόμενοι/νες φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να εγγράφονται σε αυτά τα μαθήματα που προσφέρονται στην αγγλική γλώσσα.
7. Για την παρακολούθηση μαθημάτων που δεν διδάσκονται στα Αγγλικά, οι εισερχόμενοι/ες φοιτητές/τριες πρέπει να επικοινωνούν με τον/την διδάσκοντα/ουσα που είναι υπεύθυνος/η σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης και αξιολόγησης των φοιτητών/τριών στο μάθημα.

